

تقلای آمریکا در برابر چند بازیگر همگرایی سیاسی بین کشورها در نهایت به تعاملات پایدار اقتصادی خواهد انجامید

۱۰

یکشنبه ۲ مرداد ۱۴۰۱ | ۲۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ | سال سی‌ام | شماره ۸۵۵۰

بازگشت میلیاردها سرمایه به شهر و شهروندان

مدیریت شهری در تلاش است تا پروژه‌های مشارکتی نیمه‌تمام و رهاشده را تعیین تکلیف کند

۱۲

جام جهانی فناوری

جام جهانی قطر قرار است علاوه بر فوتبال، شاهد رونمایی از فناوری‌های جدید دنیای ورزش باشد که بعضی از آنها برای نخستین بار در جهان آزمایش می‌شوند

۱۱

همیشه یک جامعه

عکس همشهری امیر رهنما

تغییر الگو در فعالیت‌های خیریه

تورم باعث شده مشارکت‌های مردمی از کمک‌های مالی به سوی ارائه خدمات تخصصی برود

بسیار زیادی می‌رسیم که در هر شهر و روستا و برای تک‌تک خدمات گیرندگان، بسته به شرایطی که در آن قرار دارند، متفاوت است.

با کمک خیران و داوطلبان به تجهیز مدارس، ساخت منزل مسکونی برای حادثه‌دیدگانی مثل سیل‌زده‌ها یا تامین مواد غذایی و حمایت‌های معیشتی برای نیازمندان می‌پردازیم. ماهیت اقدامات با کمک خیران و مشارکت‌های مردمی و فعالیت داوطلبانه انجام می‌گیرد.

سلیمی که سال‌ها از فعالیت او در سازمان داوطلبان و جمعیت هلال احمر می‌گذرد، به روحیه دستگیری از نیازمندان و حادثه‌دیدگان می‌کند و می‌گوید: «بارها در حوادث مختلفی مثل زلزله کرمانشاه سیل ۹۸ شاهد بودیم که کمک‌های مردمی از اقصی نقاط کشور به‌دست ما می‌رسید. در روستاهایی که کشاورزان آن، خود متاثر از سیل بودند کمک‌های نقدی و غیرنقدی زیادی جمع‌آوری می‌شد. این یعنی روحیه دستگیری از نیازمندان و حادثه‌دیدگان فقیر و غنی نمی‌شناسد و هر کسی با هر میزان از توانایی که دارد در این کار سهیم می‌شود.»

با این حال، توزیع و تخصیص منابع که از طریق مشارکت‌ها به نیازمندان می‌رسد، دستخوش تغییرات زیادی شده؛ چراکه با افزایش هزینه‌ها، در واقع سهم مددجویان از این کمک‌ها کاهش پیدا می‌کند.»

تغییر الگوی مشارکت داوطلبانه

مشارکت‌های مردمی و کار‌های داوطلبانه در سال‌های گذشته با تغییر الگو همراه بوده است. یکی از مهم‌ترین تغییرات، روی آوردن داوطلبان به ارائه کمک‌های تخصصی است؛ اقدامی که باعث شده با وجود کم شدن منابع نقدی و افزایش هزینه‌ها، خیریه‌ها و مراکز مردم‌نهاد همچنان توان ادامه فعالیت داشته باشند؛ برای مثال بخش قابل توجهی از کمک‌های این نهادها مربوط به حمایت‌های درمانی است. از سوی دیگر با تشکیل تیم‌های تخصصی مثل تیم‌های پزشکی، مساکنات روستاهای محروم و خانواده‌های نیازمند به جای دریافت هزینه کمک درمانی، خدمات

خروج از چرخه مددجویی

سهال گذشته ۵۰هزار جشن خودکفایی در کمیته امداد امام‌خمینی (ره) برگزار شده است. این یعنی ۵۰ هزار مددجوی تحت پوشش این نهاد که تا سال ۹۸ در حمایت این مجموعه بودند با آموزش مهارت‌های لازم و ورود به چرخه کارآفرینی از چرخه مددکاری کمیته امداد خارج شده و خودشان تامین‌کننده درآمد و هزینه زندگی‌شان شده‌اند. مرتضی بختیاری، رئیس کمیته امداد امام‌خمینی (ره) می‌گوید: «مددجویان ما در ۳دهسته قرار می‌گیرند؛ یکی افرادی مثل سالمندان وازکارافتادگان و بیماران صعب‌العلاج که توانایی انجام کار را ندارند و گروه دیگر افرادی هستند که می‌توانند وارد چرخه اشتغال شده تا دیگر نیاز به حمایت‌های مددکاری نداشته باشند؛ به همین دلیل ممکن است هر ساله میزان ورودی‌های ما به جمع مددجویان بالا باشد، اما به همین نسبت، مددجویان بعد از حداقل ۳سال از این چرخه خارج می‌شوند.»

مشارکت‌های مردمی و کارهای

داوطلبانه در سال‌های گذشته با تغییر

الگو همراه بوده است. یکی از مهم‌ترین

تغییرات، روی آوردن داوطلبان به ارائه

کمک‌های تخصصی است؛ اقدامی

که باعث شده با وجود کم شدن منابع

نقدی و افزایش هزینه‌ها، خیریه‌ها و

مراکز مردم نهاد همچنان توان ادامه

فعالیت داشته باشند

رایگان پزشکی را از تیم‌های تخصصی داوطلب دریافت می‌کنند. دکتر علی جهانگیرخان، دندانپزشک عمومی و یکی از پزشکانی است که به‌صورت داوطلبانه همراه سایر پزشکان به روستاهای محروم در استان‌های مختلف ازجمله سیستان و بلوچستان سر می‌زند. او می‌گوید: «هزینه‌های دندانپزشکی بسیار بالا رفته و طبقه کم‌بضاعت جامعه توان مالی کافی برای استفاده از این خدمات را ندارند و رسماً بهداشت دهان و دندان را از اولویت‌های خود خارج کرده‌اند؛ برای همین اعزام پزشکان داوطلب به مناطق محروم بیش از گذشته

ضروری به‌نظر می‌رسد. شاید من و دیگر پزشکان توان مالی راه‌اندازی و تجهیز یک مرکز درمانی در روستاهای محروم را نداشته باشیم، اما با ترکیبی از کمک‌های داوطلبانه و خیریه‌ستی و همچنین تسهیلتگری نهادهایی مثل بهزیستی یا کمیته امداد، می‌توانیم به‌صورت دوره‌ای در روستاهای محروم حاضر شویم و خدمات رایگان به ساکنان این روستاها ارائه دهیم.»

فعالیت‌های داوطلبانه تخصصی در چند سال گذشته در بحران‌هایی مثل سیل یا کرونا هم خودی نشان داده بودند؛ مثلاً تعمیر کاران لوازم خانگی بعد از سیل سال ۹۸ در لرستان و گلستان مستقر شدند تا به تعمیر لوازم‌خانگی خانواده‌های متاثر از سیل بپردازند. در همان

روزها گروه‌های دیگری از داوطلبان سرراغ خانه‌های آسیب‌دیده رفته و به انجام کارهای عمرانی و مرمت دوباره خانه‌ها می‌پرداختند. امروز شاهد شکل‌گیری گروه‌های داوطلبانه متعددی با تخصص و توانایی‌های متنوع در گوشه و کنار کشور هستیم.

افزایش ۴برابری هزینه‌ها

وضعیت برای خیریه‌ها و انجمن‌های مردم‌نهاد هم چندان تفاوتی با بهزیستی و کمیته امداد ندارد. اشکان تقی‌پور، مدیرعامل مؤسسه خیریه نیک‌گامان جمشید می‌گوید: «وضعیت خیریه‌ها و تامین هزینه‌های این مراکز را نمی‌توان تنها با افزایش هزینه‌ها سنجنید؛ به‌خصوص در یکی، دو سال گذشته شاهد جریان پیچیده‌ای از فعالیت‌ها و رفتارهای اجتماعی بودیم.»

به‌گفته‌او، تنها در یک مورد ساخت مدرسه با افزایش حدود ۳ تا ۴برابری هزینه‌ها در ۲سال گذشته روبه‌رو بودیم. تقی‌پور می‌گوید: «در سال ۱۳۹۹ ساخت مدرسه به‌طور متوسط مترى ۳ تا ۳ نیم میلیون تومان برای ما هزینه داشت، اما امسال هزینه‌های ساخت مدرسه به ۱۰ میلیون تومان افزایش پیدا کرده است، اما لزوماً قدرت خرید و سرمایه خیران به این نسبت افزایش نداشته است.»

با وجود این به‌گفته تقی‌پور هنوز هم خیریه‌ها و انجمن‌های مردم‌نهاد نیاز‌ها و هزینه‌های خود را با کمک خیران و کمک‌های مردمی تامین می‌کنند. او می‌گوید: «الگوی کمک و مشارکت‌های مردمی در ایران لزوماً به توان مالی بالای خیران و نیکوکاران وابسته نیست. در این زمینه درست در سال‌هایی که با افزایش چشمگیر قیمت‌ها و تورم‌های بی‌دری رویه‌رو بودیم، کمک‌های بیشتری هم از سوی مردم به سمت مراکز خیریه روانه می‌شد؛ چراکه اغلب این افراد با افزایش هزینه‌ها به فکر تامین نیازهای ضروری خانواده‌های نیازمند هم بودند. مثال دیگری در این زمینه نشان می‌دهد که مردم تا چه اندازه درک بالایی از میزان تأثیرشان در جامعه دارند؛ به‌نظر می‌رسید در ۳سال گذشته با توجه به شیوع کرونا در

رئیس کمیته امداد همچنین از افزایش میزان مشارکت‌های مردمی در سال‌های گذشته با توجه به افزایش قیمت‌ها و گرانی خیر می‌دهد. او می‌گوید: «هرچه فشار اقتصادی و گرانی قیمت‌ها زندگی مردم را تحت تأثیر خود قرار داده، ولی مساهمتان به ادامه فعالیت‌های مددکاری با کمک خیران و داوطلبان می‌پردازیم؛ مثلاً در عید قربان و مناسبت‌های خاص دیگر، مردم هزینه‌های همیشگی برگزاری این اعیاد، جشن‌ها و مناسبت‌ها را به نهادهای مددکارمحور هدیه می‌کنند. از طرفی سازمان‌ها و نهادهای دیگری هم هستند که بخشی از درآمد تولید و محصول نهایی خود را برای توزیع بین نیازمندان اختصاص می‌دهند؛ مثل بنیاد مستشفان که همین حالا اقدام به توزیع بسته‌های لبنی در مناطق محروم در میان مددجویان کمیته امداد کرده است.»

به‌گفته رئیس کمیته امداد، برای کاهش نیازمندی مردم به دریافت خدمات مددکاری و حمایت‌های معیشتی، یکی از بهترین راه‌ها تامین اشتغال پایدار برای سرپرستان خانوار است.

خلاصه گزارش

نگاه

چرا آموزش زنان مهم است؟

دانشجوی دانشگاه کمبریج در انگلستان بودم که فعالیت‌های محیط‌زیستی خود را با یک انجمن محلی آغاز کردم. تازه‌ترین مقاله‌های علمی انگلیسی‌زبان توسط من به فارسی ترجمه می‌شد و از مجله کیهان علمی و دیگر نشریات دهه ۷۰کشور سر درمی‌آورد. سال ۷۴، مدت زیادی از فعالیت جمعیت زنان مبارزه با آلودگی‌های محیط‌زیست نمی‌گذشت که من در بازگشت به تهران، با آن آشنا شدم. گزارش فعالیت‌های این جمعیت تازه تأسیس را در روزنامه همشهری خوانده بودم.

سال ۷۴ بود و در روز هوای پاک، این انجمن تعدادی از دانش‌آموزان را برای توجه به موضوع آلودگی هوا و فرهنگسازی به فضاهای عمومی شهر دعوت کرده بود. پادم هست این کار خانم ملاح و انجمن، سروصدای زیادی در رسانه‌ها به پا کرد و حتی در خارج از ایران هم بازتاب خوبی داشت. با روزنامه همشهری تماس گرفتم و نام و نشان انجمن را پرسیدم، دوستی و آشنایی من با خانم مه‌لقا ملاح از همان زمان آغاز شد و تا آخرین لحظات حیات او ادامه پیدا کرد.

آنچه باعث شده بود که این دوستی چنین پایسدار ادامه پیدا کند، علاوه بر وجود دغدغه‌های مشترک محیط‌زیستی بین ما، نکته‌بینی و اندیشه‌ورزی مه‌لقا ملاح بود.

او معتقد بود زنان عامل اصلی ایجاد زندگی در هر محیطی هستند؛ برای همین می‌توانند اثرگذار باشند. مدیریت خانه‌ها در جامعه ما بر عهده زنان است و آنها اگر آموزش لازم را دیده و آگاهی داشته باشند می‌توانند مواردی مثل تفکیک زباله از مبدأ و تلاش برای کاهش آلودگی را به اعضای خانواده خود آموزش دهند.

دلایل اجتماعی، تاریخی و فرهنگی بسیاری باعث شده تا در جامعه ما زنان مسئولیت‌پذیری بیشتری نسبت به مردان داشته باشند. البته این موضوع مسئله‌ای کاملاً کلی است و می‌تواند مثال‌های نقض زیادی داشته باشد. از طرف دیگر در بسیاری از جوامع شاهد این موضوع یعنی مسئولیت‌پذیری اجتماعی بیشتر از سوی زنان هستیم. شاید دلیل این مسئله اشتراکات تاریخی جوامع در طول دوران شکل‌گیری و رشد تمدن‌ها باشد. به هر حال می‌توان این ادعا را مطرح کرد که زنان در اغلب کشورهای دنیا مؤثرترین افراد خانواده برای آموزش و فرهنگسازی هستند.

زندگی خانواده‌های ایرانی در ۲دهه گذشته تغییر زیادی کرده و زنان بیش از هر دوره دیگری وارد عرصه‌های اجتماعی شده‌اند. این یعنی زنان سهم برابر تری در مسئولیت‌های اجتماعی و اقتصادی با مردان به‌دست آورده‌اند. اما همچنان شواهد نشان می‌دهد زنان در امور تربیتی و آموزشی خانواده به‌خصوص تربیت کودکان، نقش پررنگ‌تری دارند و گاهی همه این بار مسئولیت در یک خانواده در کنار دیگر وظایف برعهده زنان است.

ما شماری داریم که می‌گویند آموزش یک زن، آموزش یک ملت است. زنان هستند که فرزندان را پرورش می‌دهند و به همین دلیل توجه به زنان می‌تواند در تربیت نسلی مسئولیت‌پذیر در برابر طبیعت و محیط‌زیست مؤثر باشد.

برای همین هم در عنوان رسمی جمعیت، دومین کلمه به‌کار رفته کلمه «زنان» است و فعالیت‌های این گروه با همکاری و همکاری زنان انجام می‌شود؛ از کارشناسان محیط‌زیست و حوزه بهداشت گرفته تا زنان شاغل در هر رشته و زمینه‌ای و زنان خانه‌دار.

هم‌اکنون این جمعیت بیش از ۲هزار عضو و ۴۰انمادگی فعال در استان‌های مختلف دارد. خبر خوش اینکه تجربه ۲۵ساله من در یک انجمن مردم‌نهاد که زنان رکن اصلی آن هستند، خبر از تغییر تدریجی این فرهنگ در جامعه می‌دهد؛ زمانی که امروز با وجود نقش‌ها و مسئولیت‌های مختلف خانه در اقتصاد خانواده هم نقش فعالی دارند و نیمی از بار اقتصادی خانواده را بر دوش می‌کشند، امروز فرزندان را تربیت می‌کنند که فارغ از جنسیت خود نسبت به جامعه و محیط‌زیست مسئولیت‌پذیری بیشتری دارند. پسرانی که این زنان در خانواده خود تربیت می‌کنند نسل آینده مردان‌ای خواهند بود که

دغدغه‌های مادران خود را به ارث می‌برند و همراه خواهران خود و دیگر مردم این سرزمین می‌توانند نقش اثرگذار تری در جامعه داشته باشند. البته لازم به تأکید و تکرار است که این موضوع مسئله‌ای کاملاً کلی است و می‌تواند مثال‌های نقض زیادی داشته باشد، ولی ما درباره کلیت شکل گرفته در جامعه صحبت می‌کنیم و فرهنگ غالب در آن.

این روزها شاهد این هستیم که در بسیاری از زمینه‌های آموزش‌های همگانی، زنان در اولویت قرار دارند یا حتی خود این زنان بیشتر از سایر اقشار، داوطلب‌های این آموزش‌ها می‌شوند. خود همین موضوع نیز، یعنی حضور پررنگ‌تر زنان در فراگیری آموزش‌های همگانی، می‌تواند شواهدی بر این ادعا باشد که زنان در قبال خرداهای مرتبط با خانواده و سلامت جامعه احساس مسئولیت بیشتری می‌کنند. همه اینها از دلایلی است که آموزش عمومی را برای زنان پراهمیت‌تر می‌سازد.

«عضو هیأت‌مدیره انجمن زنان حمایت از محیط‌زیست

فعالیت‌های داوطلبانه

تخصصی در چند

سال گذشته در

بحران‌هایی مثل سیل

و یا کرونا هم خودی

نشان داده بودند.

مثلاً تعمیر کاران لوازم

خانگی بعد از سیل

سال ۹۸ در لرستان و

گلستان مستقر شدند

تا به تعمیر لوازم خانگی

خانواده متاثر از سیل

بپردازند. در همان

روزها گروه‌های دیگری

از داوطلبان به سراغ

خانه‌های آسیب‌دیده

رفته و به انجام کارهای

عمرانی و مرمت دوباره

خانه‌ها می‌پرداختند

الگوی کمک و

مشارکت‌های مردمی

در ایران لزوماً به توان

مالی بالای خیران و

نیکوکاران وابسته

نیست. در این زمینه

درست در سال‌هایی

که با افزایش چشمگیر

قیمت‌ها و تورم‌های

پی‌در پی رویرو بودیم،

کمک‌های بیشتری هم

از سوی مردم به سمت

مراکز خیریه روانه

می‌شد. چرا که اغلب

این افراد با افزایش

هزینه‌ها به فکر تامین

نیازهای ضروری

خانواده‌های نیازمند

هم بودند

یک وظیفه مهم که بر

عهده دولت قرار دارد

حمایت از کسب و کارها

و صنایع برای ادامه

حیات است. با این

کار از بیکار شدن افراد

شاغل در این مراکز

جلوگیری می‌شود و

این به معنای جلوگیری

از افزایش مددجویان

است

به گفته رئیس کمیته

امداد، برای کاهش

نیازمندی مردم به

دریافت خدمات

مددکاری و حمایت‌های

معیشتی، یکی از

بهترین راه‌ها تامین

اشتغال پایدار برای

سرپرستان خانوار

است